

Selektirani tematski projekt HDLU-a Istre „MINIMALIZAM“

Osim u likovnosti, pojam minimalizam možemo prepoznati, odrediti u više žanrova života. Danas je to možda važno unatoč ili baš zbog okruženja svakodnevne napadne, nametnute ponude fotografija, grafita plakata, reklama...

Minimalizam nije nova ideja: problematiziranje datira još od antike - stoicizam. Pojavljuje se u religijama. Ono što je danas aktualno jest problem: nikada dosad ljudi nisu bili toliko zavedeni materijalizmom i nisu bili tako spremni zanemariti sebe i druge radi stjecanja predmeta, stvari. Prva asocijacija na pojam minimalizma često je dizajn interijera. No minimalizam kao životna filozofija puno je više od toga. Uređenje interijera bliže je pojmu minimalistička estetika prostora.

Minimalizam se može praktično primijeniti na okoliš, dom, navike i stanje uma. Minimalizam, od polica, ormara, interijera do eliminiranja izlišnih troškova do toksičnih socijalnih odnosa unosi umirujuću energiju u život pojedinca. Potiče nas da se usredotočimo na ono što je zaista važno u životu, kao što su odnosi, iskustva i unutarnji mir.

U eksterijeru svjedočimo napadnom ispunjavanju apstraktnim ili figurativnim vizualnim intervencijama, (slikarskim grafitima) skoro svake, naročito urbane, zidne površine, dekoriranja svega što, iako ima svoju tijekom vremena ostvarenu strukturu/teksturu (npr. fleke, plijesan i sl.). U odnosu na napadne, često kičaste, grafitterske radove po fasadama, možda brze, ilegalne likovne zapise, tekstualne sažete poruke, možemo smatrati minimalizmom?

Ovaj projekt nudi mogućnost domišljanja i oblikovanja kojim se može preispitati povjesnu pojavu istoimenog umjetničkog pokreta iz druge polovice 20. st., od cca 1960. do cca 1975. godine. Zasnovan je na stvaranju predmeta, slika i kipova čija je vrijednost isključivo estetskog karaktera. Neki od autora: Carl Andre, Donald Judd, Kelly Ellsworth, Robert Morris, Ad Reinhardt, Robert Smithson, Frank Stella, Sol Lewitt, Walter De Maria, Yves Klein, Dan Flavin... Ovo usmjerenje, nazivano još i ABC umjetnost ili reduktivizam, svojevrsna je reakcija na pretencioznost apstraktног ekspresionizma i vuče korijene iz pop umjetnosti, kubizma i konceptualne umjetnosti. Glavno nadahnuće mu je ruska avangarda ili preciznije Maljevičev suprematizam. Neka obilježja povjesnog minimalizma su jednostavnost, svojevrsna preciznost u slaganju s geometriziranjem i/ili ornamentiranjem, jednoliko obojenim/toniranim površinama korištenjem elementarnih boja. Prevladavaju racionalne sheme, a industrijski materijali koriste se kao zamjena ili elementi rada umjetnika. Autori se koncentriraju na igru/manipulaciju komponentama djela koje sačinjavaju boja, tonovi, forme, linije i tekture... Često se preskače inducirana poruka, značenje, narativ. Konačni izgled predmeta glavna je estetska odlika

Zagrebačka 4, 52100 Pula; tel. 052 214 408/ mob. 098464741, e-mail: istrehdlui2020@gmail.com; web: www.hdluistre.hr;

OIB: 97550367778; mat. br.: 3295087; reg. br.: 18000246

minimalizma jer se zasniva na stvaranju predmeta, slika i skulptura čija je vrijednost isključivo estetskog karaktera. Likovno djelo postaje neovisni, autohtoni predmet, ali koji nudi cjeloviti, završeni, estetski vizualni značaj. Pretpostavlja se da će neki radovi ovog projekta nositi slične odlike, ali recentnijih, suvremenijih iskaza, koje se mogu, ali i ne moraju, nadovezivati na tadašnje ideje.

Minimalizam u današnjici može biti oruđe koji pridonosi traženju slobode: otklon od perfidnih napada informacija koje ostaju u podsvijesti i izazivaju brigu, nesigurnost, krivnju, depresiju... Otklon od perfidnih zamki kunzumeristički usmjerene civilizacije u kojoj živimo. Pitati se treba je li mogući minimalizam, kako u življenju tako i u likovnosti, bijeg ili protest protiv svakodnevnih napada ponude za potrošnju, posjedovanje, vladanje...

Moguće je da je danas minimalizam samo umanjena brojnost informacija koje likovni rad nudi. Zanimljivo će biti vidjeti kako i zašto će neki autori, preskačući figuraciju, naraciju, vizualne iskaze osobnog stanja, okrenuti se onom što označuje zadani pojam ovog projekta. To ćemo ustanoviti ponudom radova koji će biti predstavljeni na izložbenoj prezentaciji.

Eugen Borkovsky, kustos projekta

Za okosnicu ovog projekta ponuđen je pojam MINIMALIZAM kao socijalni, filozofski, ali ovdje, nadasve, likovni problem. U ovo ekonomsko-politički mračno vrijeme tema minimalizma mogla bi unijeti duh protesta, otklona od realnosti... U gornjem inicijalnom tekstu navedene su neke od mogućih polaznica za promišljanje. Od autora se očekuju radovi u likovnom ili ne-likovnim materijalima i sredstvima koji dotiču temu. Radovi podliježu selekciji. Ovisno o prisjelima i izabranim radovima, iskristalizirat će se projekt. Od selektiranih radova sačinit će se izložba koja će biti predstavljena u Galeriji HDLU-a Istre u Puli. Kao i kod dosadašnjih tematskih projekata, nadamo se inspirativnom radu i kreativnim rezultatima! Zahvaljujem autorima koji će se odazvati na trudu koji neće biti jednostavan...

E. B.